

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 34.682/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Mobilité et des Transports, le 9 janvier 2003, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 13 septembre 1998 portant contrôle par l'Etat du port et modification de l'arrêté royal du 20 juillet 1973 portant règlement sur l'inspection maritime", a donné le 13 janvier 2003 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.682/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 9 januari 2003 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Mobiliteit en Vervoer verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 september 1998 houdende havenstaatcontrole en wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1973 houdende zeevaartinspectiereglement", heeft op 13 januari 2003 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis est la suivante :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de Raad van de Europese Unie (Vervoer, Telecommunicatie en Energie) op zijn 2472ste zitting te Brussel op 5-6 december 2002 een beroep heeft gedaan op de lidstaten om de omzetting van richtlijn 2001/106/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 december 2001 houdende wijziging van richtlijn 95/21/EG van de Raad betreffende de naleving, met betrekking tot de schepen die gebruikmaken van havens in de Gemeenschap en varen in de onder de jurisdictie van de lidstaten vallende wateren, van internationale normen op het gebied van de veiligheid van schepen, voorkoming van verontreiniging en leef- en werkomstandigheden aan boord (havenstaatcontrole) te bespoedigen teneinde de versterkte controlemaatregelen onverwijld, en bij voorkeur voor 1 januari 2003, toe te passen;

Overwegende dat de richtlijn immers onder meer voorziet in een verplichte uitgebreide inspectie van schepen die een duidelijk risico voor de veiligheid op zee en het mariene milieu vormen vanwege de slechte staat waarin zij zich bevinden, de vlag die zij voeren en hun antecedenten; dat de richtlijn aldus bepalingen bevat die het risico van een ongeval op zee van dergelijke schepen doen afnemen; dat de richtlijn bijgevolg dringend moet worden omgezet in nationaal recht."

*

* *

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

L'avant-projet ainsi examiné appelle les observations ci-après.

.../...

Fondement légal

Préambule

1. A l'alinéa 1er, il est suffisant de viser l'article 4. En effet, seul cet article contient une habilitation expresse au Roi.

2. A l'alinéa 2, il y a lieu de viser, plus précisément, l'article 24. En effet, seul cet article est modifié par le projet d'arrêté.

3. Le considérant figurant à l'alinéa 8 est inutile et doit être omis.

Dispositif

Article 4

(article 3 en projet)

Au paragraphe 1er, les mots "de chaque Etat membre" doivent être omis.

Article 23

Le mécanisme de refus d'accès est susceptible de jouer dans les deux sens. A l'Annexe I, chapitre X, point B, le paragraphe 3, alinéa 2, aurait dès lors, théoriquement pu être écrit des deux façons suivantes :

.../...

"L'autorité compétente (belge) peut, avec l'accord de l'autorité compétente d'un autre Etat membre qui a arrêté une mesure de refus d'accès, autoriser le navire à rejoindre un port belge, dans le seul but de vérifier que le navire satisfait aux conditions visées au point 2."

ou :

"L'autorité compétente (belge) qui a arrêté une mesure de refus d'accès peut autoriser le navire, moyennant l'accord de l'autorité compétente d'un Etat membre, à rejoindre un port de cet Etat membre, dans le seul but de vérifier que le navire satisfait aux conditions visées au point 2."

Cependant, l'intitulé du point B précise que c'est la procédure visée à l'article 5ter, § 2, qui est précisée. Or, l'article 5ter, § 2, concerne uniquement l'hypothèse de refus d'accès à un port belge ⁽¹⁾.

Le paragraphe 3, alinéa 2, qui semble mélanger les deux hypothèses rappelées sera, dès lors, réécrit afin d'éviter toute ambiguïté.

Pour les mêmes raisons, au paragraphe 4, il convient de viser l'autorité compétente (belge) et non l'Etat membre.

⁽¹⁾ Le problème se complique également par le fait que l'expression "refus d'accès" semble impliquer que le navire ne se trouve pas dans le port en question. Or les textes en projet semblent, au contraire, impliquer que le refus d'accès est prononcé par l'Etat membre du port dans lequel le navire est immobilisé et ne vaut que pour l'avenir.

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de Raad van de Europese Unie (Vervoer, Telecommunicatie en Energie) op zijn 2472ste zitting te Brussel op 5-6 december 2002 een beroep heeft gedaan op de lidstaten om de omzetting van richtlijn 2001/106/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 december 2001 houdende wijziging van richtlijn 95/21/EG van de Raad betreffende de naleving, met betrekking tot de schepen die gebruikmaken van havens in de Gemeenschap en varen in de onder de jurisdictie van de lidstaten vallende wateren, van internationale normen op het gebied van de veiligheid van schepen, voorkoming van verontreiniging en leef- en werkomstandigheden aan boord (havenstaatcontrole) te bespoedigen teneinde de versterkte controlemaatregelen onverwijld, en bij voorkeur voor 1 januari 2003, toe te passen;

Overwegende dat de richtlijn onder meer voorziet in een verplichte uitgebreide inspectie van schepen die een duidelijk risico voor de veiligheid op zee en het mariene milieu vormen vanwege de slechte staat waarin zij zich bevinden, de vlag die zij voeren en hun antecedenten; dat de richtlijn aldus bepalingen bevat die het risico van een ongeval op zee van dergelijke schepen doen afnemen; dat de richtlijn bijgevolg dringend moet worden omgezet in nationaal recht."

*

* * *

De Raad van State, afdeling Wetgeving, beperkt zich overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Het aldus onderzochte voorontwerp geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

.../...

Rechtsgrond

Aanhef

1. In het eerste lid hoeft alleen naar artikel 4 te worden verwezen. Alleen dat artikel bevat immers een uitdrukkelijke bevoegdheidsopdracht aan de Koning.

2. In het tweede lid behoort meer bepaald te worden verwezen naar artikel 24. Alleen dat artikel wordt immers bij het ontwerpbesluit gewijzigd.

3. De overweging in het achtste lid is overbodig en moet vervallen.

Dispositief

Artikel 4

(ontworpen artikel 3)

In de Franse tekst van paragraaf 1 moeten de woorden "de chaque Etat membre" vervallen.

Artikel 23

Het weigeren van de toegang kan in de beide richtingen gelden. In bijlage I, hoofdstuk X, onderdeel B, had punt 3, tweede lid, dus theoretisch op twee manieren kunnen worden geschreven :

.../...

"De (Belgische) bevoegde instantie kan, met instemming van de bevoegde instantie van een andere lidstaat die een toegangsverbod heeft opgelegd, het schip toestaan zich naar een Belgische haven te begeven, uitsluitend om na te gaan of het schip aan de voorwaarden van punt 2 voldoet."

of :

"De (Belgische) bevoegde instantie die een toegangsverbod heeft opgelegd, kan met instemming van de bevoegde instantie van een lidstaat, het schip toestaan zich naar een haven van die lidstaat te begeven, uitsluitend om na te gaan of het schip aan de voorwaarden van punt 2 voldoet."

In het opschrift van onderdeel B wordt evenwel verduidelijkt dat het gaat om een precisering van de procedure genoemd in artikel 5ter, § 2. Artikel 5ter, § 2, heeft echter alleen betrekking op het geval dat de toegang tot een Belgische haven wordt geweigerd ⁽¹⁾.

Punt 3, tweede lid, waarin de twee voornoemde gevallen door elkaar lijken te worden gehaspeld, moet bijgevolg worden herschreven om verwarring te voorkomen.

Om diezelfde reden moet in punt 4 naar de (Belgische) bevoegde instantie worden verwezen in plaats van naar de lidstaat.

⁽¹⁾ Bovendien wordt de mogelijke verwarring nog groter doordat de woorden "weigeren van de toegang" lijken in te houden dat het schip zich niet in de betrokken haven bevindt. Uit de ontworpen bepalingen daarentegen lijkt te kunnen worden opgemaakt dat de weigering van de toegang wordt uitgesproken door de lidstaat van de haven waarin het schip ligt en alleen voor de toekomst geldt.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Madame
Mevrouw

M.-L. WILLOT-THOMAS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Messieurs
de Heren

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

C. GIGOT,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. Y. CHAUFFOUREAUX, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

C. GIGOT

M.-L. WILLOT-THOMAS